

МБДОУ “Намский ЦРР – детский сад «Кэнчээри»
с. Хомустах, Намский наслег, Верхневиллюйский улус

“Бэйбэрикээн эмээхсин соруудахтара”

(Ахсаанна бэлэмнэнии белех оболоругар дьарык технологической картата)

Иитээччи: Игнатьева Лидия Семеновна

Дьарык: ФЭМП

Бөлөх: бэлэмнэнии

Темата: “Бэйбэрикээн эмээхсин соруудахтара”

Уобаластар алтыһыылара: билии-көрүү дьобурун сайдыыта, бодоруһуу сайдыыта, тыл-өс сайдыыта, эт-сиин сайдыыта.

Сыала - сорууга:

Үөрэтэр: нэдиэлэ куннэрин чинэтии, задачаны айарга, усулуобуйа толкуйдаан, ыйытыгы туруорарга , суоттуурга салгыы уерэтии, килиэккэнэн лиискэ хайысханы быһаарарга салгыы уерэтии

Сайыннарар: О5о билэр кэрэр дьобурун, санатын сананы, толкуйдуур, тобулар дьобурун сайыннарыы.

Иитэр: элбэ5и керуен-билиэн ба5арар ба5атын иитии, бэйэ-бэйэ5э кемелеьерге, убаастабыллаах сыьыанна иитии. Ахсаан дьарыгын интэриэьиргиригэр иитии.

Кэтэһиллэр түмүктэр:

1. Нэдиэлэ куннэрин чопчу билэр.
2. Ахсаан аа5ар, суоттуур таһыма үрдүүр.
3. Толкуйдуур дьобура, сатабыла, үөрүйэ5э кэниир, дириниир,
4. Бэйэтин санаатын этинэ, атын о5о санаатын истэ уерэнэр.
5. Толкуйдаан, тобулан сөптөөх түмүккэ кэлэр.

Тубумэх	Ситиьиллиэхтээх сыал	Иитээччи	О5олор	Бириэмэтэ	Туттар тэриллэрэ
Өйу - санааны, сана билиини ыларга бэлэмнэьын.	О5ону кытта сылаас сыьыаны олохтообун	(О5олору тегуруккэ муньан бэйэ-бэйэлэрин кытта эйэ5эсти дорооболоьуннарыы, мичээрдээн ылыы). Утуе кунунэн, о5олор! Бугунну ыалдьыттарбытын кытта дорооболоьуобун. Ыалдьыттарбыт биьиги хайдах дьарыктанарбытын, тугу билэрбитин, сатыырбытын керуехтэрэ. Онон сурдээх	О5олор тегуруккэ муньан э5эрдэлэьии. Ыалдьыттары кытта дорооболоьуу.	2 мун	

		учугэйдик хомуллан, саабыланан, ейбутун улэлэтэн дьарыкпытын сабалабын.			
Дьарык соругун этии. Проблеманы туруоруу.	О5о бол5омтотун тардыы.	О5олор, бугун ахсаан дьарыгар бийэxэ Бэйбэрикээн эмээхсин сорудахтары ыппыт (Сыыпаралаах картаны кердеруу). Бэйбэрикээн эмээхсин сорудахтарын барытын толордохпутуна кини бийэxэ ыппыт кэиитин керуехпут. Билиэххитин бабарабыт дуо, тугу Бэйбэрикээн ыппытын? Дьэ эрэ, оччо5о бары хомуллан, ейбутун саабылаан, толкуйбутун тобулан сорудабы толорорго бэлэмнэнэбит.	О5олор эппиэттэрэ	2 мун	Сыыпаралаах, сорудахтаах карта
Дьарык сурун чааба	Барбыты хатылаабын. Сана билиини биэрии. О5о бол5омтотун тардыы.	Маннайгы сорудахпытын истиэбин: Бэйбэрикээн эмээхсин бугун нэдиэлэ ханнык кунэ буоларын билиэн бабарар эбит. Онтон бэ5эбээ ханнык кун этэй? Сарсын, ейуун ханнык куннэр буолалларый? Ханнык ыйый? Бугун хаыс чыыыланый? Саамай сеп. Барытын сепке эттигит – кеме хартынананы ылабыт. Иккис сорудахпытын аабыабын – Бэйбэрикээн эмээхсин танас лоскуйдарын холбоон дьэрэкээн кебуердэри, орон сабыыларын тигэр эбит. Бу сорудахха кини кердеспут: сабыыбар ойууларбын булан биэрин. Дьэ, маладыастар. Сепке эппиэттээтигит – иккис кеме хартынананы ыллыгыт. Уьус сорудахпытын истиэбин. Бэйбэрикээн	Бугун нэдиэлэ кунэ оптуорунньук. Бэ5эбээ бэнидиэлник. Сарсын сэрэдэ, онтон ейуун чэппиэр. Ахсынныы 4 кунэ. Сорудабы толороллор. Сорудабы	24 мун	Сыыпаралаах, сорудахтаах карта Кеме хартыына Ойуу «Сабыыны ситэр» Кеме хартыына. Ойуу «Задачага

		<p>эмээхсин араас остуоруйалары айарын себулуур эбит. Эбизхэ анаан ойуу ышпыт. Ону керен задачата толкуйдаан.</p> <p>Оболор, олус учугэйдик задачаны айдыгыт, суоттаатыгыт, онон уьус кеме хартыынаны биэрэбин.</p> <p>Тердус сорудахпытын остуол иннигэр олон толоруохпут. Сорудабы бары болбойон истэбит. Бэйбэрикээн эмээхсин балабанын табыгар сэргэлээх уонна ус мас бутэй куруелээх эбит. Эьиги сэргэ уонна куруе уьуннарын линейканан кээмэйдээн. Эппиэтин аллара клеткаба суруйун.</p> <p>Бу сорудабы толорбуккут иьин тердус кеме хартыынаны ылабыт.</p> <p>Дьэ эрэ, бутэьик, бэьис сорудабы истиэбин. Бэйбэрикээн эмээхсиннэ Хаардьыт Бэргэн диэн кутует уол кыыьы кэргэн ыларыгар элбээх элбэх, алааьы толору суеьу, сылгы аьалбыт. Онон Бэйбэрикээн эмээхсин суеьутэ элбээн хас да ынабын биир аатынан ааттаабыт. Билигин эьиги ынахтаргыт, мин ынах аатын ааттыам уонна сыыппараны кердеруем – эьиги септеех сыыппара таьыстаьына миэхэ чугаьыьыгыт. Бэьис сорудабы толордугут – кеме хартыынаны ыллыгыт.</p> <p>Дьэ эрэ, саамай бутэьик алтыс сорудах хаалла. Сорудабы истин – биир сарсыарда</p>	<p>толороллор.</p> <p>Остуолларга тийэн олошпосторугар ололорлор. Сорудабы тороллор.</p> <p>Ынах ойуутун ылан музыканан хаамсаллар, сорудабы тороллор.</p> <p>Остуолга тийэн сорудабы</p>		<p>толкуйдаа» Кеме хартыына.</p> <p>Обо айы сорудахтаах лиис, линейка, боростуой харандаас. Кеме хартыына.</p> <p>Обо айы холобурдаах ынах ойуута, сыыппаралар, «Байылыаттык олоруох» ырыа. Кеме хартыына.</p> <p>Обо айы сорудахтаах</p>
--	--	---	---	--	---

		<p>Бэйбэрикээн ханна эрэ барбыт. Ойуурга дуу, сибэкиллээх алааска дуу, тэллэйдий дуу. Бу соруудабы сепке толордоххутуна Бэйбэрикээн ханна барбыт билиэхпит.</p> <p>Сепке толорбуккут ийин алтыс кеме хартынынаны биэрэбин.</p> <p>Оболор, сорудахтары барытын толордубут. Дьэ, керуебун, туох ойуу буолан табыста?</p> <p>Онтон биьиэхэ группабытыгар бу иьиттэр бааллар дуо? Ханан баалларый? Ол аата Бэйбэрикээн эмээхсин кэьийтин саха иьиттэрэ турар ыскаабар кистээн уурбут эбит.</p>	<p>толороллор.</p> <p>Чороонноох кытйа.</p> <p>Сахалыы иьиттэр турар полкаларыттан алаадылаах кытйаны а5алаллар.</p>		<p>лиис, боростуой харандаас. Кеме хартынына.</p> <p>Сорудахтаах карта. Кытйа5а алаады.</p>
Тумуктуур туьумэх. Рефлексия.	Дьарык тумугун табаарыы, ылбыт билиини кэпсээн чинэтии. Оболор бэйэлэрин сыаналанар сатабылларын чинэтии.	<p>Бугунну дьарыкка тугу себулээтигит? Тугу ыары5аттыгыт?</p> <p>Бэйбэрикээн эмээхсин ыппыт алаадыларын амсайыы.</p>	Тугу билбитин, себулээбитин кэпсээьин. Бэйэ дьарыкка сыьыанын сыаналааьын.	2 мун	